

Pedagógiai Program

Hőgyészi Somvirág Óvoda

Hőgyész, Fő u. 27.

Hatályos: 2021. október. 7.

Tartalom

I. Bevezető

II. Óvodakép

1. Gyermekkép
2. Pedagóguskép
3. Helyzetkép
 - Település
 - Óvoda
4. Tárgyi feltételek
5. Személyi feltételek
6. Az óvodai élet megszervezése
7. Jövőkép
8. Küldetésnyilatkozat
9. Az óvoda pedagógiai alapelvei

III. Az óvodai nevelés

1. Az óvodai nevelés és a nemzetiségi óvodai nevelés célja, feladata
2. Az óvodai nevelés feladatai
 - Egészséges életmódra nevelés
 - Az érzelmi és erkölcsi nevelés és a szocializáció biztosítása
 - Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása
 - Német nemzetiségi kétnyelvű nevelés

IV. Az óvodai élet tevékenységi formái

- Játék
- Munka jellegű tevékenységek
- Tevékenységekben megvalósuló tanulás
- Mese, vers
- Ének, zene, énekes játék, gyermektánc
- Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
- Mozgás
- A külső világ tevékeny megismerése

V. Gyermekvédelem az óvodában

VI. Az óvoda kapcsolatrendszere

VII. Jogszabályi háttér

VIII. Érvényességi rendelkezések, legitimációs záradék

Az óvoda elnevezése:

Hógyészi Somvirág Óvoda

Hedjesser Herlitzebblume Kindergarten

Az óvoda megbízott vezetője: Kilvingerné Palánki Erika

Az óvoda címe, telefonszáma:

7191 Hógyész, Fő u. 27.

Telefon: 74/ 488 381

Az óvoda fenntartója, címe, telefonszáma:

Hógyészi Óvodafenntartó Társulás

7191 Hógyész, Kossuth L. u. 1.

Telefon: 74/588 060

Óvodai csoportok száma: 3 csoport

Óvodai csoportok összetétele: vegyes életkorú

Alaptevékenység megnevezése:

- A gyermekek nevelése hároméves kortól az iskolába lépésig

A HH és HHH gyermekek integrált nevelése

- Iskolai életmódra való felkészítés

- Német nemzetiségi kétnyelvű óvodai nevelés

- Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, ellátása.

Mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek

I. Bevezető

Pedagógiai Programunk az Országos alapprogramban meghatározottakra, helyi hagyományainkra, eddigi tapasztalatainkra, a hazai óvodai neveléstörténet értékeire épül.

Figyelembe vettük a *Nemzetiség óvodai nevelésének irányelvét*, valamint *A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét (Okt. Hivatal)*.

Óvodai nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, az emberi jogok és a gyermekeket megillető jogok tiszteletben tartására épül az egyenlő hozzáférés biztosításával.

Gyermeki jogok: (1993. évi LXXIX. Köznevelési Törvény II. fejezet 10.§.)

Intézményünkben a gyermekek biztonságos és egészséges környezetben nevelkednek, életkoruknak és fejlettségüknek megfelelően kialakított napirend szerint élnek (szabadidő, pihenés, mozgás, táplálkozás, tanulás).

A gyermekekkel óvodában tartózkodásuk alatt óvodapedagógus foglalkozik. Gyermekeinket sem közvetlen, sem közvetve hátrányos megkülönböztetés nem éri. Képességeiknek, érdeklődéseiknek megfelelő sokoldalú, harmonikus fejlesztésben részesülnek.

A gyermekeket gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

A gyermekek nevelése a család feladata, intézményünkben a családi nevelést kiegészítve olyan játékba ágyazott komplex személyiségfejlesztésre törekszünk, ahol minden gyermek egyéni képességeinek megfelelően fejlődik.

Az óvodai nevelésben érvényesülhetnek a különböző innovatív pedagógiai törekvések.

Az évek során megismerhettük partnereink elvárásait, igényeit. A partnerigények figyelembevételével határoztuk meg az óvoda célrendszerét és kapcsolatrendszerének célját és tartalmát.

Az eltelt idő alatt meggyőződünk céljaink, feladataink helyességéről, az esetleges hiányosságokról.

Partnereinktől értékelhető, további munkánkban jól hasznosítható visszajelzést kaptunk ezzel a programmal nevelt gyermekeinkről.

2013.07.01-től önálló óvodaként működünk. Épületeink pályázatok útján felújításra kerültek. Napelemek, napkollektorok működtetésével óvodánk fenntartása gazdaságosabb lett.

II. Óvodakép

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

Óvodánk a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője a gyermek harmadik életévétől (a szülő kérésére 2,5 éves kortól) az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. A gyermekek sokoldalú harmonikus személyiség fejlesztése az egyéni sajátosságok és a gyermekenként eltérő fejlődési ütem figyelembevételével történik.

Ennek érdekében óvodánkban érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkör uralkodik. Sokszínű, életkornak és fejlettségnek megfelelő gyermeki tevékenységet biztosítunk. Kiemelt szerepe van a szabad játéknak.

Óvodánk gondoskodik a tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak, emberi értékek közvetítéséről, személyi, tárgyi környezetről.

Óvodánkban minden gyermeket megillet a személyiségének feltétel nélküli elfogadása, a szeretet, az együttérzés, szükségleteinek kielégítése, a fejlődését elősegítő egyéni bánásmód. Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatások a gyermek személyiségéhez igazodnak. Közvetetten segítjük gyermekeink iskolai közösségbe történő beilleszkedését, várhatóan rendelkeznek azokkal a készségekkel, képességekkel, amelyek az iskolakezdéshez szükségesek.

A műveltségtartalmak, az emberi értékek közvetítése változatos, játékos tevékenységen keresztül valósul meg, melyek az életkorhoz és a gyermekek egyéni képességeikhez igazodnak. Az alapvető szabadságjogok figyelembevételével biztosítjuk gyermekeinknek az óvodai nevelés során az önazonosság megőrzését, hagyományaik ápolását, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, különös tekintettel a német nemzetiségi kétnyelvű nevelésre. Német nemzetiségi kétnyelvű nevelésünk magában foglalja a nemzetiségi hagyományok, szokások ápolását, tovább örökítését, valamint a nemzetiségi identitás megalapozását.

1. Gyermekkép

Óvodai nevelésünk alapja, hogy az ember egyedi, mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és törvényszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. A gyermekeknek sajátos, életkoronként és egyénenként változó testi és lelki szükségleteik vannak.

Fejlesztjük és erősítjük a személyiség autonómiáját, pozitív énképét, érzelmi gazdagságát, kulturált magatartási szokásait, a másság tolerálását, a társakkal való együttműködést, a környezetük iránti érzékenységüket.

Gyermekeink fejlődésének nyomon követését Egyéni fejlődési naplóban (Gyermektükör), mérését megfigyeléssel végezzük.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben, majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához.

A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott, érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdését. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés;
- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik megosztása és átvitele;
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással összefüggő, nagy egyéni eltérések lehetségesek); végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét;
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei nevét, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek a kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését;
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális, szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

A program sikerkritériumát „A fejlődés jellemzői óvodáskor végén” című programelem tartalmazza. Ehhez viszonyítva ellenőrizhető, elemezhető, értékelhető a gyermek fejlettségi szintje. Elsősorban megfigyelésen alapuló és képességmérő tesztekkel kiegészített értékelés is segíti a gyermekek egyéni fejlesztésének lehetőségét.

2. Pedagóguskép

A nevelői attitűdök és pedagógusi hitvallásunk közös értékekre épülnek:

- a gyermekek feltétel nélküli elfogadása, szeretete
- a gyermekek iránt megnyilvánuló, empatikus, ráfigyelő magatartás
- a gyermekek mindenek felett álló érdekének érvényesítése
- a gyermekek differenciált fejlődésének elősegítése és a szülőkkel való együtt működés ennek érdekében
- a gyermekek testi-lelki egészségének megóvása
- szakmai igényesség, innovációra való törekvés
- folyamatos önképzés
- etikus viselkedés a kollégákkal, a nevelésben részt vevő partnerekkel
- gyermekek és szülők jogainak tiszteletben tartása.

A pedagógus kötelessége különösen, hogy:

- nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét;
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal, konduktorral vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű gyermek felzárkózását elősegítse;
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges gyermekeket;
- előmozdítsa a gyermek erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartására;
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket;
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával;
- a gyermekek és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon;

- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját a csoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a gyermekek tevékenységét;
- részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát;
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse;
- pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az ünnepeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken;
- határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket;
- megőrizze a hivatali titkot;
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson;
- a gyermek érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.

3. Helyzetkép

Település

Községünk a tolnai hegyhát zárt völgyében, a Kapos keleti dombsora mentén fekszik. Erdőkkel övezett, szemet gyönyörködtető táj, mely fekvése, forgalmi helyzete miatt régóta a környék központja. Nagy múltú település, történetét a korai Árpádkortól jegyzik, első korszaka 1277- tel zárul.

A középkori Hőgyész magyar település volt, a Simontornyai vár birtoka. A törökidővel elnéptelenedett.

Harmadik korszaka 1722-ben Claudius Florimundus Mercy birtokvásárlásával és a Hőgyészi Uradalom kiépítésével köthető össze.

Ez az újkori német népességű község, majd mezőváros története.

1773-tól az Apponyi család birtoka, majd a Lichtenstein családé. Szorgalmas lakói és haladó szellemű, nagy műveltségű földesurai sokat tettek a község felemelkedéséért.

A II. Világháború nagyon sok szenvedést hozott a falunak, a lakosság összetételét is jelentősen megváltoztatta (zsidók elhurcolása, németek kitelepítése, bukovinai székelyek, felvidékiek betelepítése).

A lakosság foglalkozását tekintve a mezőgazdaság mellett mindig jelentős szerepe volt az iparnak és a kereskedelemnek. A lakosság mai összetétele: a megmaradt németek, bukovinai székelyek, felvidékiek, az ország más részéről ideletelepültek és jelentős számú roma kisebbség.

A nemzetiségi családok fontosnak tartják, hogy gyermekeik megismerjék kultúrájukat, nyelvüket, ezt a Német Nemzetiségi Önkormányzat is szorgalmazza és segíti.

Óvoda

1883-ban alakult az első óvoda Hőgyészen. Vincés apácák szervezték, a kegyúr vállalta az óvoda fenntartását a 27 gyermek részére. 20 évig az apácák vezetésével működött, majd távozásuk után a földesúr még 1921-ig fenntartotta az óvodát. 1924-ben magyar nyelvű állami kisdóvót szerveztek. Az óvoda mai épülete 1927-re készült el. 1951- 1956-ig Óvónőképző működött Hőgyészen és annak mintaóvodája volt. Kezdetben 2 csoportos volt, majd a gyermeklétszámnak megfelelően alakult a csoportok száma. Óvodánk két épülete egymás

melletti telken a község központjához közel helyezkedik el. A II. épület szintén 1927-ben épült családi háznak, majd irodaház lett, az alsó szinten textilüzem volt. Óvoda céljára 1974-ben alakították át.

2012. december 3-tól az esélyegyenlőség biztosított az óvoda területén kiépített mozgáskorlátozott parkolóval, a II-es épületben akadálymentes feljáróval (rámpa) és bejárattal, csúszásmentes padozattal ellátott gyermekmosdókkal, valamint a felnőtt mozgáskorlátozottak részére kialakított mosdóval. Az épület új tetőszerkezetet kapott és megtörtént a homlokzat szigetelése is. Jól felszerelt tornaszobánk ebben az épületben található. Fejlesztőszobánkban biztosítani tudjuk a logopédiai, gyógypedagógiai, fejlesztőpedagógiai foglalkozásokat.

Csoportszobák száma: 3

Óvodánkban sok a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek. Egyre nő a megélhetési gondokkal küzdő családok száma. A gyermekek jelentős része szociális hátrányokkal érkezik óvodánkba. Felzárkóztatásukra fejlesztőpedagógust, logopédust és szükség esetén gyógypedagógust biztosítunk. Fejlesztő szobánk alkalmas az SNI-s gyermekek szakszerű fejlesztésére.

4. Tárgyi feltételek

Csoportszobáink esztétikusak, megfelelően felszereltek, eszközeink lehetővé teszik Pedagógiai Programunk megvalósítását. A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket számukra hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel helyezzük el.

Fejlesztő eszközeink segítségével a sajátos nevelési igényű gyermekek speciális foglalkoztatása is megvalósítható.

Udvarunk tágas, kellő mozgásra nyújt lehetőséget, játékaink a gyermekek mozgás-, és játékigényét kielégíti. Az utóbbi néhány évben nyertes pályázatoknak köszönhetően óvodánk udvara megújult, az elavult régi játékeszközöket újakra, korszerűbbekre cseréltük.

5. Személyi feltételek

Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára, jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az elmúlt néhány évben a kolléganők 40 évvel folyamatosan vonultak nyugdíjba, ezért és az óvodapedagógushiány miatt nehéz helyzetbe kerültünk. Az óvónőhiányt pedagógiai asszisztensek alkalmazásával tudjuk csak enyhíteni.

Az óvodapedagógusok elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekek számára.

Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

A sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli.

Óvodánk valamennyi csoportjában német nemzetiségi kétnyelvű nevelés folyik, ehhez a személyi feltételek rendelkezésünkre állnak. A szülői igényeknek megfelelően biztosítjuk óvodánkban a német nemzetiségi nevelést.

Minden csoportban egy óvodapedagógus, egy pedagógiai asszisztens és egy dajka dolgozik. Dajkáink valamennyien szakképzettek, jól kialakult munkakapcsolatban vannak a csoportok óvónőivel. Együttműködésük a gyermekek zavartalan fejlődését biztosítja. Egyéb feladatok elvégzése is rájuk hárul, így kevés időt tölthetnek a csoportban.

A nevelőtestület jó közösséget alkot, a közös célokban, feladatokban teljes az egyetértés. Tagjai nagy gondot fordítanak az önképzésre, ill. továbbképzésre (a hétvévenkénti 120 órás kötelező továbbképzésnek mindenki eleget tesz).

A képzések során szerzett ismereteket és tapasztalatokat valamennyien felhasználják nevelő munkájuk során.

6. Az óvodai élet megszervezése

A gyermekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

Óvodánkban vegyes életkorú csoportok vannak, melyek kialakításánál figyelembe vesszük a szülői igényeket.

A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermekek egyéni szükségleteihez, helyi szokásokhoz, igényekhez.

A napirenden belül elsődleges helyen van a szabad játék. Minden tevékenység a játéknak csak viszonylagos felfüggesztése.

Az óvodapedagógus az ismeretek tapasztalati úton történő megszerzéséhez segíti hozzá a gyermekeket.

Hetirendünk a folyamatosságot, rendszerességet, a nyugodt légkört segíti elő.

Kötetlen - komplex tevékenységek alkotják, melyek a gyermekek életkori sajátosságaira, eltérő fejlődési ütemére épülnek.

Kötelező mozgásfejlesztés szervezése: kihasználva a jól felszerelt tornaszoba lehetőségét, a csoport pedagógusainak közös döntése alapján csoportbontással valósítjuk meg.

Kiemelt szerepe van a gondozásnak. Az óvodapedagógus ebben a folyamatban is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal.

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a fenntartó által jóváhagyott Pedagógiai Program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével. Az óvodai foglalkozásokat az óvoda helyiségeiben, illetve egyéb, a foglalkozás megtartására alkalmas helyen kell megszervezni. Az óvodán kívül akkor szervezhető foglalkozás, ha a gyermekek intézményi felügyelete a külső helyszínen, továbbá

az oda- és visszajutás közben is biztosított. Az óvodán kívül szervezett foglalkozásról a szülőt előzetesen tájékoztatni kell.

Az óvoda az óvodás gyermek fejlődését folyamatosan nyomon követi és írásban rögzíti. A gyermek fejlődéséről a szülőt folyamatosan tájékoztatja.

7. Jövőkép

Az óvoda közoktatási rendszerünk része, kiinduló bázisa, a nevelő és oktatómunka első pedagógiai szakasza.

- Olyan helyzet kialakítása a cél, amelyben intézményünk eredményesen és hatékonyan működik. Értékeinket megőrizzük, s közben képesek leszünk alkalmazkodni az új kihívásokhoz. Területileg ellátást szolgáltatunk a környező település óvodáskorú gyermekeinek is (Dúzs, Kalaznó).
- Olyan óvodát szeretnénk, ahol a színvonalas német nemzetiségi kétnyelvű nevelést jól felkészült, német nyelvben jártas óvodapedagógusok biztosítják.
- Fontos az egészséges életmód szokásainak megalapozása, a helyes életszemlélet csíráinak kialakítása az óvodai élet folyamán rugalmas napirend segítségével.
- A játékban és egyéb változatos tevékenységekben az önmegvalósításra és a gyermeki személyiségfejlesztésre törekszünk.
- A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, az SNI-s, valamint a beszédhibás gyermekek fejlesztéséhez megfelelő szakembert biztosítunk (fejlesztő pedagógus, logopédus, gyógypedagógus). Fejlesztő szobánk és eszközeink a szakszerű fejlesztést lehetővé teszik.
- Olyan sokoldalúan fejlett, testileg-, lelkileg egészséges, harmonikus személyiségű gyermekek nevelésére törekszünk, akik képesek az iskolai beilleszkedésre, egymás megértésére, a másság elfogadására.
- Olyan munkatársakkal kívánunk dolgozni, akik aktívan vesznek részt a szakmai továbbképzéseken, ismerik és használják a legújabb nevelési, oktatási eljárásokat, módszereket. Maguk is gyarapítják ismereteiket és közreadják tapasztalataikat.
- Olyan partnerekkel kívánunk együttműködni, akik ismerik és fontosnak tartják nevelési célrendszerünket, támogatják hagyományaink és értékeink megőrzését.

8. Küldetésnyilatkozat

Óvodánkban a gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezi. Intézményünkben a családi nevelést kiegészítve olyan szabad játékba ágyazott komplex személyiségfejlesztésre törekszünk, ahol minden gyermek egyéni képességeinek megfelelően fejlődik. Ezt segítik sokoldalú, szakmailag jól képzett, empátikus óvónőink.

Óvodánk gondoskodik az érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes légkörről, testi-lelki szükségletek kielégítéséről.

Nagy gondot fordítunk az egészséges életritmus kialakítására, a mozgás, pihenés megfelelő egyensúlyának biztosítására. A gyermekek edzettségét a mindennapos játékos mozgás szolgálja. A gondozási feladatoknál fokozatosan törekszünk az önállóságra, lépésről-lépésre juttatjuk el a gyermekeket arra a fokra, hogy a személyükkel kapcsolatos teendőiket segítség nélkül oldják meg.

A szülőt partnernek tekintjük és tudjuk, hogy csak „együtt-egymásért” tevékenykedve érünk el eredményt.

Pedagógiai Programunk megvalósítása során a szülők biztosítékot kapnak arra vonatkozóan, hogy a program középpontjában gyermekük áll; gyermeke(i) számára olyan tudástartalmakat adunk át, amelyek az iskolai tanuláshoz szükséges képességeket alapozzák meg.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek beilleszkedését nagyfokú körültekintéssel, megértéssel igyekszünk megszervezni. Gyengédséggel, türelemmel, szeretetet sugárzó reagálással szeretnénk érzelmeiket erősíteni. Törekszünk a másság elfogadására és elfogadtatására, a konfliktustűrő egészséges tolerancia kialakítására. Úgy neveljük őket, hogy önmagukat megtalálva, mások által megerősítve, felnőve megtalálják helyüket a világban.

Programunk az óvodai nevelés, a képességek differenciált fejlesztésével segíti a sajátos nevelési igényű, illetve a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai-társadalmi integrációját.

Gyermekeink számára biztosítjuk a sokféle és változatos tevékenységeket. A nálunk nevelkedő gyermekeknek boldog, felhőtlen gyermekkort kínálunk. Hiszünk a játék prioritásában, s ezen keresztül készítjük fel gyermekeinket az iskolai életre. Tapasztalataink alátámasztják, hogy:

„Csak a sokat és jól játszó kisgyermek tud majd jól és elmélyülten gondolkodni” (Vekerdy Tamás).

Tanulásra a teljes nevelési folyamatunk lehetőséget ad, ezen belül a szabad játék, a kötött, ill. kötetlen komplex foglalkozások, a munkával kapcsolatos tevékenységek, séták, kirándulások, valamint a gyermeki kérdésekre épülő válaszok.

A német nemzetiségi kétnyelvű nevelés keretén belül gyermekeinknek lehetősége van a kisebbség nyelvének, kultúrájának megismerésére, hagyományok ápolására.

Esztétikus környezetünk tisztaságára, a természet megóvására valamennyien nagy gondot fordítunk, gyermekeinket is erre neveljük.

A szülőkkel közös szándék vezérel minket: boldog, tevékeny, sikeres embereket kívánunk nevelni.

9. Az óvoda pedagógiai alapelvei

Az óvodai nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok, alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítésére irányul az egyenlő hozzáférés biztosításával.

A gyermeket, mint fejlődő személyiséget, gondoskodás és különös védelem illeti meg.

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvoda kiegészítő szerepet játszik.

- Emberi méltóság tiszteletének elve. A gyermeknek joga van ahhoz, hogy megkapja a neki megfelelő gondoskodást és nevelést. Olyan nyitott, rugalmas rendszerben fejlődhessen, mely igazodik egyéni szükségleteihez, életkori- és egyéni sajátosságaihoz, fejlődési üteméhez.
- A gyermekek mindenkifelett álló érdekének elve.

- Gyermeki személyiség kibontakoztatásának elve. A gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébrentartása és kielégítése, a kreativitás előtérbe helyezése és a kompetenciaérzés kialakítása, fenntartása.
- Másság elfogadásának elve. A sajátos nevelési igényű gyermek is teljes értékű ember. Joga, hogy megfelelő, elfogadó, ugyanakkor fejlesztő hatású környezetben éljen, fejlődjön.
- Óvoda és a család együttműködésének elve. Az egyenrangú nevelőtársi viszony, jó partnerkapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös bizalmon és segítségnyújtáson alapul.
- Tolerancia elve.
- Differenciált fejlesztés elve. Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy egyéni képességeihez és fejlettségéhez mértén fejlődhessen.
- Előítélet mentesség elve.
- Etnikai önazonosság biztosításának elve.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integratív, inkluzív nevelésének elvei

- Elfogadó környezet biztosítása.
- Az elvárásoknak a súlyosság mértékéhez, valamint a gyermek fejlődési üteméhez való igazítása.
- Annak belátása, hogy kiemelkedő tevékenységre is képes lehet a gyermek.
- Fejlesztésüknek a számukra megfelelő területeken való megvalósítása.
- Kiemelten az alkalmazkodó készség, akaraterő, önállóságra törekvés, együttműködő készség terén való segítségnyújtás.
- Csoportos, kiscsoportos, egyéni formában különböző technikák, terápiák alkalmazásával való segítségadás.
- A kompenzációs lehetőségek körének bővítése a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével.
- A diagnózisra építő sokoldalú képességfejlesztés.

III. Az óvodai nevelés

1. Az óvodai nevelés és a nemzetiségi óvodai nevelés célja és feladata:

Célja:

1. A gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése, és a gyermeki személyiség kibontakoztatása az életkori és egyéni sajátosságok, eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
2. A tanuláshoz szükséges képességek, készségek megalapozása.
3. Segíteni a nemzetiségi identitástudat kialakulását és fejlesztését.
4. A német nemzetiség szokásainak megismertetése, nyelvének, kultúrájának ápolása az óvodások hétköznapi tevékenységrendszerében, és az ünnepeken.

A német nemzetiségi óvodai nevelés készítse elő az iskolai német nyelvoktatást.

Unsere Ziele in der zweisprachigen Erziehung sind: Sitten, Bräuche, Traditionen der Minderheit mit den Kindern bekannt zu machen, die Sprache und Kultur sowohl im Alltag des Kindergartens als auch bei Festen und bei Feierlichkeiten zu pflegen, die Nationalitäten Identität der Kinder zu fördern.

5. Az óvodáskorú gyermekek környezettudatos viselkedésének megalapozása.
6. Az óvodából az iskolába való átmenet megkönnyítése a gyermekek számára, az inkluzív pedagógiának, együttélésnek az elterjesztése.
7. *A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének a korai fejlesztésre való alapozása. A gyermekekre jellemző cselekvésbe ágyazott gondolkodást figyelembe véve olyan képességfejlesztés megvalósítása, amely kellő időt, alkalmat biztosít a gyermekek optimális fejlődéséhez.*

Feladata:

1. Nyugodt, biztonságos légkör biztosítása.
2. A gyermekek testi-lelki fejlődésének elősegítése.
3. Az egészséges életmódra nevelés.
4. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés.
5. Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.
6. A család és óvoda jó kapcsolatrendszerének kiépítése.
7. A gyermekek differenciált fejlesztése integrált keretek között.
8. Egymás iránti tolerancia kialakítása.
9. A nemzetiségi német nyelv iránti érdeklődés felkeltése és fenntartása, megismertetése és megszerettetése, az iskolai nyelvoktatás előkészítése.
10. Das Interesse der Kinder für die deutsche Minderheitensprache wird weckt und aufrechterhalten, bekannt und beliebt gemacht.
11. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak prevenciója és kompenzálása.
12. *A sajátos nevelési igényű gyermekeket fogadó óvodapedagógusok feladata: olyan gyermekközösség létrehozása, melyben a gyermekek megtanulják az önzetlen segítségadást, megalapozódik bennük a mások iránti felelősségérzet, empátia.*
13. *Tudatosan megszervezni a sajátos nevelési igényű gyermek fogadását, és az ép gyermekek bevonása a sérült gyermekek mindennapjainak segítésében.*

2. Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása
- német nemzetiségi kétnyelvű nevelés

Egészséges életmódra nevelés

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, az egészséges életmód alakítása. Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel

igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

Célja:

1. Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése.
2. A helyes és rendszeres életritmus, megfelelő napirend kialakítása.
3. A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
4. Kulturált, helyes, egészséges táplálkozási szokások megalapozása, tisztálkodási szokások.
5. A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése.
6. A szokások megismerésén keresztül a nemzetiségi nyelvhez való pozitív viszony kialakítása.
Unser Ziel ist durch das Kennenlernen der Sitten und Bräuche, eine positive Einstellung zu der Minderheitensprache auszubilden.
7. Az egészséges életmód igényeinek felébresztése, mint érték megjelenítése. Valósuljon meg a gyermek optimális fejlődése, alakuljon ki az egészséges életmód és harmonikus életvitel igénye a testi-lelki szükségletek kielégítésével az egészségmegőrzés az egészségvédelem szokásainak formálásával.
8. *A sajátos nevelési igényű gyermekeknél az alapvető higiénés szokások kialakítása és a szokásokhoz kapcsolódó helyes viselkedési formák elsajátítása.*

Feladata:

1. A gyermekek gondozása, testi, lelki szükségleteinek kielégítése, fejlődésének elősegítése.
2. Az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlensír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése.
3. A fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
4. A gyermek mozgásigényének kielégítése, a mindennapi mozgás biztosítása a teremben, ill. a szabadban, játékos formában.
5. A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet kialakítása, biztosítása.
6. Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.
7. A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása:
 - a gyermek figyelmének ráirányítása a bennünket körülvevő természet értékeire
 - környezettudatos, környezetre figyelő magatartás megalapozása
 - környezeti kultúrára nevelés
 - a természetvédelem fontosságának felismertetése, alapvető viselkedéskultúra, a természetet szerető, óvó, védő magatartás kialakítása.
8. Olyan helyzetek biztosítása, amelyben lehetőség van a nemzetiség nyelvének gyakorlására.

Unsere Aufgabe ist die Sicherung solcher Situationen, in denen die Kinder die Möglichkeit haben, die Minderheitensprache zu üben.

9. Megfelelő szakemberek bevonásával (fejlesztőpedagógus, gyermekorvos, fogorvos, védőnő), szülővel együttműködve a prevenciós és korrekciós nevelési feladatok ellátása.
10. A testséma fejlesztése az önismeret, az edzés, mozgás, levegőzés és gondozási feladatok által, a pozitív énkép alakításával.
11. *A gyermekek meglévő készségeire, képességeire és szokásaira alapozva az egyéni szükségletek és egyéni ritmus figyelembevételével történő fejlesztése.*

A fejlesztés várható eredményei az óvodáskor végére:

1. A gyermekek a szokásrendszernek megfelelően önállóan tisztálkodnak, fogat mosnak, fésülködnek.
2. A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, önállóan használják a papírsebkendőt.
3. Készségszinten használják a kanalat, kést, villát.
4. Önállóan öltözködnek.
5. Környezetükben igénylik a rendet.
6. A gondozás, étkezés során használatos kifejezéseket a gyerekek a nemzetiség nyelvén is alkalmazzák.
Während der Mahlzeiten und der körperlichen Pflege verwenden die Kinder die Minderheitensprache.
7. Természetes igénnyé válik számukra az egészséges életmód.
8. Megismerik községünk természeti értékeit (halastavak, erdők növény-, és állatvilága), és óvják azokat.
9. Az egészségmegőrzés és egészségvédelem alapvető szokásait ismerik, szükségleteiket képesek szabályozni.

Az érzelmi és erkölcsi nevelés és a szocializáció biztosítása

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék, az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be. Az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek. A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás- és normarendszerének megalapozása. Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális

értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Célja:

1. Érzelmi és akaratilag tulajdonságok fejlesztése.
2. Elemi szintű erkölcsi tudatosság kialakítása, fejlesztése, szokás- és normarendszer megalapozása, erkölcsi, szociális érzékenység fejlődésének, éntudat alakulásának segítése.
3. Biztonságérzet erősítése, fejlesztése.
4. Egyéni közötti bizalom és pozitív töltésű érzelmi kapcsolatok kialakítása.
5. Egyéni iránti tolerancia kialakítása, az emberek különbözőségének megértésére, elfogadására nevelés.
6. A nemzetiségi nyelv megszerettetése, pozitív érzelmi viszony kialakítása a nemzetiség szokásaihoz, hagyományaihoz, kultúrájához.
Wir haben uns als Ziel gesetzt, dass wir die Minderheitensprache beliebt machen und eine positive Einstellung zu den Sitten, Traditionen und zur Kultur der Minderheiten ausbilden.
7. Önmagunk és egymás megismerése, az élmények közös átélése. Az érzelmi intelligencia megalapozása, fejlesztése, az önmagához való pozitív viszonyulás kialakulásával az önbizalom, önfegyelm és önértékelés megalapozása érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkörben.
8. *Biztonságot nyújtó légkörben olyan megoldási módok közvetítése, amelyek segítségével képes a sajátos nevelési igényű gyermek mérlegelni, hogy az őt ért ingerekre, érzelmi hatásokra hogyan reagáljon a csoportnormák betartása mellett, önértékelésének megőrzésével.*

Feladata:

1. Barátságos, vidám, teljes bizalom érzésével átszőtt, otthonos csoportlégkör kialakítása.
2. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek beilleszkedésének, fejlődésének segítése (szükség szerint gyógypedagógus, logopédus bevonásával).
3. Nyugodt beszoktatás biztosítása.
4. A kölcsönös tiszteleten, bizalmon alapuló kapcsolatok erősítése, udvarias viselkedés gyakorlása. Annak elfogadására, megértésére nevelés, hogy az emberek különbözőek.
5. Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, - amely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja -, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
6. Lelkes készülődés ünnepélyekre, rendezvényekre.
7. Az olyan társkapcsolatok kialakulásának segítése, amelyek a nemzetiségi nyelv megszerettetéséhez, gyakorlásához vezetnek.

8. A hasonlóságok, különbségek érzékeltetésével a nemzetiségi (német) kultúra iránti érdeklődés erősítése.

Wir helfen den Kindern solche persönlichen Beziehungen aufzubauen, die die Minderheitensprache beliebt machen und dadurch zu deren regelmäßigen Verwendung führen.

Durch die Veranschaulichung der Ähnlichkeiten und Unterschieden stärken wir die Interessen der Kinder für die Kultur der Minderheiten.

9. Szociális képességek fejlesztésével a szocializáció segítése. Az intellektuális és erkölcsi érzelmek megalapozása, fejlesztése, megerősítése. Érzelmek kifejezésének nyelvi-, kommunikációs megnyilvánulási formáinak gyakorlása, fejlesztése, példaadás alapján.
10. *A sajátos nevelési igényű gyermekeknél az egyén szintjén a bizalom és elfogadás által a nyitottság és a befogadás képességeinek kialakítása, csoportszinten az odafordulás, tolerancia és figyelem által az elfogadás, empátia fejlesztése, a mássággal való együttélés gyakorlása.*

A fejlesztés várható eredményei az óvodáskor végére:

1. A gyermekek ragaszkodnak óvodájukhoz, csoportjukhoz.
2. Igényükké válik a szabályok betartása, a megszegőket figyelmeztetik.
3. Kérés nélkül segítenek egymásnak.
4. Érdeklődnek barátaik, társaik iránt.
5. Szeretettel fogadják a vendégeket.
6. Megfelelően alkalmazzák a társas viselkedési formulákat.
7. Ismerik saját képességeiket, értékelik saját tetteiket.
8. Igyekeznek legyőzni az akadályokat.
9. Szociálisan érettek az iskolába lépéshez.
10. Pozitívan élik meg a nemzetiségi nyelvhez fűződő kapcsolatukat.
Die Kinder werden eine positive Einstellung zu der Minderheitensprache haben.
11. *Kooperatívak, készek a társakkal való együttműködésre, készek az önálló problémamegoldásra, a konfliktusos helyzet kivédésére a felnőtt segítsége nélkül.*

Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel – az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani. Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára – mint életkori sajátosságra -, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Célia:

1. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetéssel az óvodai tevékenység egészében.
2. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés.
3. A gyermekek beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására ösztönzés.
4. A gyermekek szókincsének, mondatalkotói képességének, kifejezőképességének fejlesztése, passzív nyelvi ismereteiknek aktivizálása.
5. Értelmi képességek fejlesztése (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás).
6. Az anyanyelv és a kommunikáció különböző formáinak alakítása, fejlesztése.
7. Esztétikai érzék fejlesztése.

8. Énkép, testséma kialakulásának segítése, fejlesztése.
9. A gyermekek differenciált, egyéni képességeik szerinti fejlesztése.
10. A másodnyelvi szókincs, fogalomkörök bővítése.
11. Az artikulációs bázis erősítése a nemzetiség nyelvén, a mondatalkotó készség kialakítása.
 Weitere Zielsetzungen sind: die Erweiterung der Begriffe und des zweitsprachigen Wortschatzes, die Stärkung der Artikulationsbasis und der Sprachfähigkeit bei der Verwendung der Minderheitensprache.
12. Készségek, képességek fejlesztése a gyermekek természetes kíváncsiságára és érdeklődésére alapozva. Élmények, tapasztalatok és tevékenységek által a megismerési folyamatok, gondolkodási műveletek és a kreativitás fejlesztése. A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése. Olyan képességek megalapozása, amelyek lehetővé teszik a megszerzett ismeretek, a tudás felhasználását megváltozott körülmények között.
13. *A meglévő készségekre, képességekre alapozva a sajátos nevelési igényű gyermekeknél a működő tudástartalmak alkalmazásával, aktivizálásával és fejlesztésével a szűkebb és tágabb környezet minél sokrétűbb megismerésével a biztonságérzet kialakítása.*

Feladata:

1. Meglévő tapasztalatokra, élményekre, ismeretekre építve biztosítani a természeti és társadalmi környezetről újabb élmények, ismeretek, tapasztalatok szerzését, változatos tevékenységek biztosításával.
2. A gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, gondolkodás, alkotóképesség) fejlesztése.
3. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.
4. Az intellektuális, mozgásos, szociális tapasztalatok többszöri átélésével a gyermek egyéni vágyainak és ötleteinek kibontakoztatása.

5. Változatos tevékenységeken keresztül az érdeklődés és a kíváncsiság felébresztése.
6. A gyermekek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) fejlesztése.
7. Minél több lehetőséget biztosítani a gyermekek szókincsének, mondatalkotó képességének, kifejezőképességének fejlesztésére, a passzív nyelvi ismeretek aktivizálására.
8. A válaszadó szerepkör gyakorlásának biztosítása.
Den Kindern werden viele Möglichkeiten gegeben, in denen sie ihren Wortschatz erweitern, die Satzbildung üben und die passiven Sprachkenntnisse aktivieren können. Wir sichern die Teilnahme an die Antwortsituationen.
7. *A sérült funkciók miatt biztosítani kell a sajátos nevelési igényű gyermekeknél a folyamatos stimulációt és kondicionálást, a fejlesztés folyamatosságát, rendszerességét és a kiszámíthatóságát. Fontos az ismeretnyújtás fokozatainak kis lépésekben való lebontása, tervezése és végrehajtása, a cselekvésbe ágyazott gondolkodás figyelembevétele, a nagy mennyiségű változatos ingerek (taktilis, mozgásos, látási, hallási) biztosítása a tapasztalati és ismeretkör bővítése érdekében.*

A fejlesztés várható eredményei az óvodáskor végére:

1. Nyitott érdeklődéssel állnak készen az iskolába lépésre.
2. Képesek felismerni a tapasztalatok útján szerzett ismeretek összefüggéseit.
3. Képesek szándékos figyelemre, elemi gondolkodásuk kialakulóban van.
4. Képesek új ismeretek feldolgozására, önálló ismeretszerzésre.
5. Érthetően, folyamatosan képesek kommunikálni.
6. Mozgáskoordinációjuk és finommotorikájuk megfelelően fejlett.
7. A passzív német nyelvi ismereteket képesek aktivizálni.
8. Képesek a szép, kifejező nyelvi megnyilvánulásra.
Die Kinder können ihre passiven Sprachkenntnisse aktivieren.
Die Kinder können sich sprachlich gut schön ausdrücken.

Német nemzetiségi kétnyelvű nevelés

A nemzetiségi óvodai nevelés az óvodás korú gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a nemzetiség nyelvének és kultúrájának megismerését és elsajátítását, a kulturális hagyományok ápolását és átörökítését szolgálja. Törekszünk arra, hogy a gyermekek érzelmi biztonságának megteremtése mellett minél teljesebbé váljon a nemzetiség nyelvén folyó kommunikáció. Óvodapedagógusaink a rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetekkel lehetőséget biztosítanak az utánzásra alapuló nyelvsajátításhoz. A nemzeti kultúrkincsből - irodalom, zene, népi játék - tudatosan felépített tematika segítségével, változatos módon szervezzük meg a nyelvi nevelést. Csoportjaink napi- és heti rendjének függvényében rugalmasan alakítjuk ki az egyes nyelvi szituációkat.

Céja:

1. A német nemzetiség nyelvének megismertetése, megszerettetése.
2. A kulturális hagyományok megőrzése, átörökítése és az identitástudat kialakítása, erősítése.
3. Nemzetiségi identitástudat kialakítása.
4. A gyermekek felkészítése a nemzetiségi nyelv iskolai tanulására.

Feladata:

1. Nyelvi környezet biztosítása a gyermekek számára.
2. Az óvodáskorú gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően, a nemzetiség nyelvének és kultúrájának megismertetése és megszerettetése.
3. Hagyományok és szokások ápolása.

IV. Az óvodai élet tevékenységi formái**Játék**

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, mely mással nem helyettesíthető, s egyben az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé. Az óvodában kiemelt a szabad játék túlsúlyának érvényesülése. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is meg kell mutatkoznia. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételt teremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együtt játszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, a nem direkt reakcióival éri el.

Céja:

1. Válgék a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot és a kreativitást fejlesztő és erősítő élményt adó tevékenységgé.
2. Személyiség fejlesztés, jártasság, készség, képesség megalapozása.
3. Finommotorika, szem-kéz koordináció fejlesztése.
4. Empátia, tolerancia, barátság megalapozása.
5. Együttműködés, beilleszkedés segítése.
6. Szorongás oldása, örömforrás biztosítása.
7. Önálló konfliktus – megoldás képességének kialakítása.
8. Kommunikációs készségek fejlesztése.

9. A német nyelvű szituatív beszéd képességének megalapozása.
Unser Ziel ist eine Basis für die gute deutsche Sprachfähigkeit in verschiedenen Situationen zu geben.
10. Alakuljon ki a gyermekek ismereteinek és tapasztalatainak gazdagodásával a spontán és szándékos figyelmen át a tudásvágy, és fejlődjenek kognitív képességeik.
11. *A sajátos nevelési igényű gyermekek játéktevékenysége során a gyermek sajátítsa el az adekvát játékhasználatot.*

Feladata:

1. Elegendő idő és hely, eszköz és élményszerű lehetőségek biztosítása.
2. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenlétének biztosítása.
3. Szükség esetén bekapcsolódás a játékba, együtt játszás.
4. Lehetőségek biztosítása a gyermeki benyomások feldolgozására.
5. A hagyományos játéklehetőségek biztosítása (gyakorlójáték, szerepjáték, dramatizálás, barkácsolás, építő, konstruáló játék, szabályjáték).
6. Játékon keresztül megtanítani őket az életben való tájékozódásra, és a társadalom követelményeihez való alkalmazkodásra.
7. A nyelvi ismeretek önként vállalt reprodukálásához, alkalmazkodásához lehetőség biztosítása.
Die Möglichkeiten, in denen die Kinder ihre Sprachkenntnisse selbständig hervorrufen wird gesichert und angewendet.
8. *Sajátos nevelési igényű gyermekek integrálásakor a funkciós, konstrukciós és szerepjáték, közösségi szokások kialakítása és az utánzásra alapuló cselekvések megismertetése.*

A fejlesztés várható eredményei az óvodáskor végére:

1. A gyermekek szükségleteiknek és életkoruknak megfelelő játékot választanak.
2. Aktívak a közös játékokban.
3. Önállóak és kezdeményezők ebben a tevékenységben.
4. Képesek a játékszabályok betartására, megtanulására.
5. Képesek egyéni élményeiket eljátszani, vannak ötleteik, javaslataik.
6. Társaikhoz tudnak alkalmazkodni, együttműködésre képesek.
7. Képesek egészséges versenyszellemben játszani.
8. Nyitottak a német nyelvű szituatív beszéd iránt és képesek a szép kifejező nyelvi megnyilvánulásra.
Die Kinder interessieren sich für die situative Verwendung der deutschen Sprache und können sich schön ausdrücken.

Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység: az

önkiszolgálás, segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás.

Célja:

1. Olyan attitűdök, képességek, készségek, tulajdonságok kialakítása (munka iránti tisztelet, felelősségtudat, kitartás, önértékelés, önállóság), melyek pozitívan befolyásolják a gyermek közösségi kapcsolatát, kötelességteljesítését.
2. Jártasságok alakítása eszközök használatában.
3. A gyermeki munka megszerettetése.
4. A munkához való pozitív viszony kialakítása.
5. Német nyelvi ismeretek, szókincs bővítése, mondatalkotó készség megalapozása, megszilárdítása.
Unsere Ziele sind: Die deutschen Sprachkenntnisse und Wortschatz zu erweitern, die Satzbaufertigkeit zu entwickeln.
6. Az önmagáért és másokért végzett munka erkölcsi értékének erősítése a pozitív kötődés kialakításával az önkéntességre és az önállóságra alapozva.
7. *A sajátos nevelési igényű gyermekek önálló feladatmegoldás képességének fejlesztése (étkezés, tisztálkodás, öltözés, vetkőzés).*

Feladata:

1. Különböző munkajellegű tevékenységek szervezése.
2. Saját és mások munkájának elismerése, megbecsülése.
3. Az óvodapedagógus konkrét és differenciált értékelése, amely figyelembe veszi a gyermek egyéni képességeit és egyéni szintjét.
4. A dolgozó ember munkájának, értékteremtő alkotásának észrevétele, megbecsülése.
5. Az eszközök, munkafázisok német nyelven való megismertetése.
Die Namen der Mittel, Materialien und Arbeitsphasen werden mit den Kindern in deutscher Sprache bekannt gemacht.
6. *Sajátos nevelési igényű gyermekek integrálásakor az önállóság elérésének kialakítása képességeikhez mérten, a napirend kialakítása. Az elfogadás és önismeret alakulásának segítségével, a sikerélmény biztosításával, pozitív megerősítéssel az önbizalom, az önállósodás és együttműködés fejlesztése.*

A fejlesztés várható eredményei az óvodáskor végére:

1. Személyükkel kapcsolatos feladatot önállóan képesek elvégezni.
2. Örömmel és szívesen vállalják a naposi munkát, ismerik és alkalmazzák a naposi munka részfeladatait, sorrendiségét, a helyes eszközzelhasználást.
3. Törekcszenek az esztétikus munkavégzésre.
4. A munkavégzésben aktívak, egyéni fejlettségüknek megfelelően végzik tevékenységeiket.
5. A játékok elrakásában mindig részt vesznek.
6. Ügyelnek a mosdó, öltöző, folyosó, udvar, terem rendjére, tisztaságára.
7. Örömmel és szívesen vállalnak feladatokat csoporton kívül is.

8. Szívesen vesznek részt a szobanövények ápolásában, gyűjtőmunkában.
9. A munkavégzéshez szükséges képességekkel, készségekkel, tulajdonságokkal rendelkeznek (mint kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság). Elismerik és megbecsülik egymás munkáját.
10. Megértik az egyes munkafázisokra vonatkozó utasításokat és képesek a nyelvi ismeretek önálló alkalmazására.
Die Kinder verstehen die Anweisungen bei den einzelnen Arbeitsphasen und können die Sprachkenntnisse selbstständig anwenden.

Tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre; az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg. A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire, célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire. A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

Célja:

1. Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése.
2. A teljes személyiség fejlődésének, fejlesztésének támogatása.
3. A gyermekek kompetenciáinak fejlesztése. Tanulást támogató környezet megteremtése, tapasztalatok, tevékenységek és ismeretszerzések biztosítása.
4. A felfedezés lehetőségének biztosítása, a kreativitásuk erősítése.
5. Az érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezet pontosabbá tétele.
6. Képszerű és szemléletes gondolkodás kialakítása, problémahelyzetek megoldása.
7. Fantázia gazdagítása, kommunikációs készség fejlesztése.
8. Türelem, kitartás, kudarcűrés fejlesztése.
9. Nyelvi ismeretek nyújtása tapasztalati úton különböző témákról (évszakok, állatok, növények stb.).

Unsere Ziele sind: Vermittlung von Sprachkenntnissen auf empirischem Weg bezüglich über verschiedenen Themen, / wie Jahreszeiten, Tiere, Pflanzen, usw./.

10. Alakuljon ki a gyermekek ismereteinek és tapasztalatainak gazdagodásával a spontán és szándékos figyelmen át a tudásvágy és fejlődjenek kognitív képességeik.
11. *A sajátos nevelési igényű gyermekeknél az alapok hiányának pótlása, ismeretszerzés módszereinek, eszközeinek megismerése, a biztonság és kölcsönösség megtapasztalása, megteremtése, az értelmi képességek kibontakoztatása, fejlesztése.*

Feladata:

1. Spontán vagy szervezett játékos, cselekvéses tanulási helyzetek létrehozása.
2. A tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segíteni a gyermek személyiségének kibontakozását.
3. Különböző képességek kialakítása egyéni fejlettségük és életkoruknak megfelelő szinten.
4. Olyan szituációkat teremteni, ahol a szándékos figyelem erősödik, és ezáltal a figyelem terjedelme és hatékonysága is nő.
5. Beszédfejlesztés: helyes artikuláció, tiszta hangképzés, szókincsbővítés, beszédfigyelem gyakorlása.
6. A spontán és szervezett tanulási helyzetekben a nyelvi ismeretek bővítése, kiegészítése.
Die Sprachkenntnisse der Kinder wird in spontanen und in organisierten Lehrsituationen erweitert und ergänzt.
7. *A sajátos nevelési igényű gyermek esetében a tanulás módszereinek alkalmazásakor figyelembe kell venni a gyermek életkori sajátosságait és fogyatékoságának mértékét. Legyen képes az elsajátított ismeretek alkalmazására.*

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása
- a spontán játékos tapasztalatszerzés
- a játékos, cselekvéses tanulás
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- a gyakorlati problémamegoldás.

A fejlesztés várható eredményei az óvodáskor végére:

1. Képesek önálló egyszerű következtetéseket levonni, ítéleteket alkotni korábbi tapasztalatok alapján.
2. Megfelelő feladattudattal rendelkeznek. Tudnak önállóan megfigyeléseket végezni.
3. Észrevesznek összefüggéseket, ok-okozati viszonyokat.
4. Képesek a szándékos figyelemre.
5. El tudják különíteni a mese és a valóság elemeit.
6. Tiszta hangképzéssel, érthetően foglalják gondolataikat szavakba, mondatokba.
7. Képesek passzív szókincsüket aktivizálni és egyszerűbb nyelvi kifejezéseket alkalmazni.
Die Kinder können ihre passive Wortschatz aktivisieren und die einfache sprachliche Ausdrücke benutzen.

Mese, vers

A mese, a vers, a mondókázás mindennapos tevékenység. A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolóok, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese – képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel – feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat. A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének legfőbb segítője. Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, ritmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Célja:

1. A mese, vers megszerettetése.
2. A gyermekek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése és a pozitív személyiségjegyek megalapozása.
3. Érzelmi biztonság erősítése, a nyelvi képességek fejlesztése.
4. A könyvek iránti vonzódás kibontakoztatása és a könyvvel való helyes bánásmód elsajátíttatása.
5. Irodalmi élmények feldolgozásával a gyermekek identitás tudatának fejlesztése.
6. A német nemzetiségi kultúra iránti érdeklődés felkeltése és fenntartása.
Unsere Ziele sind: Die Interesse der deutschen Minderheitenkultur und Literatur zu erwecken und aufrechterhalten.
7. Alakuljon a gyermekek nemzeti identitástudata az anyanyelv ápolása, a hagyományok őrzése által, az erkölcsi-, és esztétikai érzelmek fejlesztésével, az irodalom iránti érdeklődés felkeltésével.
8. *A sajátos nevelési igényű gyermekeknél a beszédkedv erősítése a beszédészlelés, beszédértés fejlesztésével, a metakommunikációs jelrendszer segítségével és személyes mintaadással. Az artikulációs készségek kialakítása, fejlesztése.*

Feladata:

1. Igényes, művészi értékű irodalmi alkotások összeállításával biztosítani az esztétikai élmény mélységét.
2. A mesékkel ráébreszteni a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra, és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.
3. A versekhez, mesékhez, dramatikus játékokhoz olyan eszközök használata, ami elősegíti a képzeleti képek előhívását.
4. A mindennapos meséléshez, mondókázáshoz és verseléshez nyugodt légkör,

hely, idő biztosítása.

5. A szabad önkifejezés kibontakoztatásának segítése a saját vers- és mesealkotással, annak mozgással és / vagy ábrázolással történő kombinálásával.
6. A nemzetiség nyelvén az artikulációs bázis erősítése, szókincs bővítése és mondatalkotó készség kialakításának segítése.

In der Minderheitensprache wird die Festigung der Artikulationsbasis ermöglicht, bei der Erweiterung des Wortschatzes und in der Herausbildung der Fähigkeit, Satzbildung wird geholfen.

7. *A sajátos nevelési igényű gyermekeknél intim beszédhelyzetek biztosításával a biztonságérzet növelése, az egyéni megnyilvánulások segítése a változatos pedagógiai eszköztár alkalmazásával. Az irodalmi élmények befogadásának és átélésének segítése, a hangulati és érzelmi elemek nem verbális megjelenítésének intenzív közvetítésével az utánzó képesség fejlesztése. Az esztétikai élmények közösségi szintű megélésébe való bevonással a nyelvi kultúra és értelmi képesség fejlesztése.*

A fejlesztés várható eredményei az óvodáskor végére:

1. Szívesen mondogatnak, ill. ismétlgetnek verseket, mondókákat.
 2. Várják és igénylik a mesehallgatást.
 3. Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak mások és a maguk örömeire.
 4. Tudnak meséket, történeteket kitalálni.
 5. Képesek megjegyezni a mese szereplőinek nevét, érdekes szólásaikat, a mese cselekményeit, fordulatait.
 6. Szívesen nézegetnek könyveket, folyóiratokat, óvják állagukat.
 7. A gyerekek bátran mesélnek, kérdeznek, képesek leküzdeni szorongásaikat.
 8. Igénylik, és szívesen hallgatják a nemzetiség nyelvén mondott verseket, meséket.
 9. Önállóan és bátran mondogatják az elsajátított mondókákat, verseket, meséket.
- Die Kinder erfordern und hören die Gedichte, Reime, Märchen und Sprüche in der Sprache der Minderheit gerne an. Sie sagen die aneignenden Gedichte, Märchen, Reime und Sprüche selbstständig und mutig auf.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, tovább élését segítik. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakításában. A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is. Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

Céja:

1. A közös éneklés, közös játék örömeinek megismertetés, ezáltal a gyermekek zenei ízlésének fejlesztése.
2. Az éneklés, zenélés tevékenységeinek megszerettetése. Olyan zenei élményhez juttatás, amely megalapozza zenei anyanyelvüket.
3. Zenei képességek, készségek kialakítása, fejlesztése.
4. Esztétikus, harmonikus mozgásuk megalapozása.
5. Ritmusérzék, zenei hallás, zenei emlékezet, zenei alkotókedv fejlesztése.
6. Zenei élményen keresztül ízlésük formálása.
7. Tapasztalással segíteni a felismerést: énekelni minden nyelven jó.
Unser Ziel ist, dass die Kinder durch vielseitigen Erfahrungen erkennen, dass das Singen in allen Sprachen Spaß macht.
8. Alakuljon a gyermek esztétikai fogékonysága a zenei érdeklődés felkeltésével, a zenei anyanyelv megismerésével, a zenei ízlés formálásával és ez által fejlődjön nemzeti identitástudata.
9. *A sajátos nevelési igényű gyermekeknél élmények biztosításával az érdeklődés felkeltése, a zenei tevékenység örömeinek közös megélésével az önkéntesség elérése.*

Feladata:

1. Az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélési öröm átélésének biztosítása a gyermekek számára.
2. Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése.
3. Zenei érdeklődés felkeltése, zenei ízlés formálása.
4. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során fedezzék fel a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét.
5. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások segítségével a gyermekek zenei képességeinek (ritmus, éneklés, hallás, mozgás) fejlesztése, zenei kreativitás alakítása.
6. Ünnepekkel kapcsolatos mondókák, dalok, zenék megismertetése és elsajátíttatása.
7. Népi és helyi hagyományok ápolása, műzenei és más népek dalainak megismertetése.
8. Zenei élményeken keresztül a német nemzetiségi sajátosságok megismertetése.
Wir machen die Kinder mit den Eigenheiten der Minderheit durch musikalischen Erlebnisse bekannt.
9. *A közös éneklés örömeinek felfedeztetése, spontán utánnzással, az éneklés átélése.*

A fejlesztés várható eredményei az óvodáskor végére:

1. Tudnak 6 hangterjedelmű dalokat énekelni, ismert dalokat dúdolni.
2. Képesek életkoruknak megfelelő tempóban járni, önállóan tempót tartani.
3. Képesek megkülönböztetni és reprodukálni a halk-hangos, magas- mély, gyors-lassú fogalom párokat beszéden, mondókán, dalon.
4. Tudnak egyszerű táncos mozgásokat végezni helyes testtartással.
5. Képesek felismerni dallam motívum alapján dalokat, többféle zenei és zörejangokat.
6. Ritmusérzékük, tempóérzékük, ütemérzékük fejlett, sajátos zenei világban jól érzik

magukat.

7. Felismerik és szeretik a jellegzetes német, és német nemzetiségi dalokat.

Die Kinder erkennen und mögen die typisch deutsche und ungarndeutsche Lieder.

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A tevékenység az egész nap folyamán biztosított. A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Célja:

1. A gyermekek érdeklődésének felkeltése az ábrázolás tevékenységei iránt.
2. A vizuális jelrendszer és a kreativitásuk fejlesztése.
3. A képi, plasztikai, konstruáló kifejező képességek fejlesztése.
4. A szín, formavilág gazdagítása, a tapintási ingerek erősítése.
5. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épüljön.
6. A tevékenység iránti igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.
7. A finommozgás, a képi gondolkodás, a térbeli tájékozódási képesség, az íráshoz szükséges mozgáskoordináció fejlesztése.
8. Az érzékletes képi gondolkodás fejlesztése.
9. A szellemi és tárgyi kultúra átörökítése.
Unser Ziel ist zu erreichen, dass sich die geistliche und materiale Kultur der Minderheit weitererben.
10. Az esztétikai fogékonyság megalapozásával gazdagodjék fantáziájuk, alkotó képzeletük, az önkifejezés által fejlődjön a gyermekek értelmi képességei, differenciálódjon mozgásuk és alakuljon világgépük.
11. *A sajátos nevelési igényű gyermekeknél a meglévő adottságokra alapozva az érdeklődés felkeltése az ábrázolás iránt. Lehetőség és sikerélmény biztosításával a finommotoros képességek fejlesztése. A kéz használatának ügyesítésével a szem-kéz koordináció erősítése.*

Feladata:

1. A gyermeki alkotó tevékenység feltételeinek: hely, idő, változatos eszközök, anyagok biztosítása.
2. A gyermekek képi kifejezőképességének fejlesztése.
3. A gyermekek megismertetése az eszközök használatával, a rajzolás, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.
4. Különböző anyagok alakítása: gyurma, agyag, textil, fonal, doboz, papír, termések, kavicsok, homok, gipsz stb.

5. A gyermekek megismertetése műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel.
6. A gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására irányuló törekvés.
7. A különböző technikákban nemzeti sajátosságok megismertetése.
Die Eigenheiten der Minderheit wird den Kindern mit verschiedenen Techniken bekannt gemacht.
8. *A sajátos nevelési igényű gyermeknél az ábrázolás eszközeinek, különböző technikák megismerése, a helyes ceruzafogás kialakítása, a testséma fejlesztése és a téri tájékozódás fejlesztése az egyéni érés eltérő sajátosságait figyelembe véve optimalizálódjon.*

A fejlesztés várható eredményei az óvodáskor végére:

1. Képesek használni a képi kifejezés eszközeit.
2. Emberábrázolásban megjelenítik a rész – egész viszonyát.
3. Megfelelően használják az eszközöket.
4. Ismerik és megnevezik a színeket.
5. Képesek tárgyakat díszíteni saját elképzeléseik alapján.
6. Rendelkeznek koordinált szem-, és kézmozgással.
7. Fokozott önállósággal alkalmazzák az ismert ábrázolási technikákat.
8. Felismerik a kultúrák közötti különbségeket.
Die Kinder erkennen die Unterschiede zwischen den verschiedenen Kulturen.

Mozgás

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató, és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyet sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása. A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait. A szabad játék kereteiben végzett spontán mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének (a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás) fejlődésére. A spontán mozgásra, a szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenységekre, a szervezett egészségfejlesztő testmozgásra az óvodai nevelés minden napján minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani az

egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

Céja:

1. A gyermekek természetes, harmonikus mozgásának, testi képességeinek fejlesztése.
2. Az egészség megőrzése, megóvása.
3. A mozgás megszerettetése.
4. Térbeli, időbeli tájékozódó képesség fejlesztése.
5. Alkalmazkodó képesség fejlesztése.
6. A gyermeki személyiség akarati tényezőinek alakítása.
7. A pozitív személyiségjegyek erősítése, az egészséges versenyszellem alakítása.
8. Mozgáskoordináció fejlesztése.
9. Hozzájárulni az egészséges életvitel megalapozásához.
10. Sajátos nyelvhasználat fejlesztése.
Die Entwicklung einer individuellen Sprachverwendung ist wichtig.
11. A gyermekek optimális testi fejlődésének megvalósulása szükségleteik és mozgásigényük kielégítésével, mozgáskoordinációjuk differenciálódásával, megalapozva ezzel az egészséges életmódot és életvitelt.
12. *Egyéni szinten: A meglévő képességekre alapozva, saját mozgásképességének megismerésével testséma fejlesztése.*
Közösségi szinten: A társak mozgásképessége megismerésének segítségével a másság elfogadásának kialakítása.

Feladata:

1. A megfelelő feltételek biztosítása.
2. A különböző szervezeti formák megteremtése.
3. A mozgásformák, rendgyakorlatok, járások, futások, ugrások, dobások, támasz- és függésgyakorlatok megismertetése, gyakoroltatása.
4. A gyermekek mozgásszükségleteinek kielégítése.
5. A mozgással kapcsolatos szókészlet fejlesztése.
6. A változatos mozgáslehetőségekkel a passzív szókincs, a megértés fejlesztése.
Wir erweitern den passiven Wortschatz und unterstützen das Verstehen durch verschiedene Bewegungsmöglichkeiten.
7. *A sajátos nevelési igényű gyermek lelje örömét a mozgásban, alakuljon ki a mozgásigénye, fejlődjön utánzókézsége, fokozódjon mozgásos önállósága. Az alapmozgások kialakítása, gyakorlása, a testséma kialakítása, a játékos formában történő általános izomerősítés, a térbeli tájékozódás fejlesztése, a mozgáskoordináció fejlesztése legyen kedvező hatással a gyermek idegrendszerére, fejlődjenek értelmi- és szociális képességei is.*

A fejlesztés várható eredményei az óvodáskor végére:

1. Ismerik a természetes mozgások elemeit.
2. Szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban.
3. Ismerik az irányokat, tudnak térben tájékozódni, és mozgás közben irányt változtatni.
4. Képesek ütemtartással járni, gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végezni, páros, váltott lábon szökdelni, kisebb akadályokat átugrani, egyensúlyozni, labdát dobni stb.
5. Ismerik a vezényszavakat.
6. Képesek végrehajtani verbális utasításokat, tornagyakorlatokat.
7. Megértik a német nyelven adott utasításokat.
Die Kinder verstehen die deutschsprachigen Anweisungen.

A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti, emberi, tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. Miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. A gyermek megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét. A fenntartható fejlődés érdekében különösen fontos a környezettudatos magatartásformálás alapozása, alakítása.

Célja:

1. Tapasztalatszerzés a természeti, emberi, tárgyi környezet elemeiről és ezekhez való pozitív viszonyulás kialakítása.
2. Ítéloképesség, tér-, sík- és mennyiség szemlélet fejlesztése.
3. A gyermekek önálló véleményalkotásának, döntési képességeinek fejlesztése a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
4. A matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakoztatásának segítése, a matematikai beállítódás, szemlélet megalapozása.
5. Az iskolai alkalmassághoz szükséges tapasztalatok megszerztetése, részképességek, gondolkodási műveletek, szokások elsajátíttatása.
6. A hagyomány-, és értékörző képesség kialakítása, fejlesztése.
7. Az identitástudat erősítése.
Die Identität der Kinder wird gestärkt.
8. Fejlődjön a természeti-, társadalmi környezet és önmaguk megismerése által személyiségük, alakuljon reális világképük, az ember és környezet, az ember és természet egymásra utaltságának megéreztetésével.

9. *A sajátos nevelési igényű gyermekeknél az érdeklődés felkeltése a szűkebb-tágabb környezet iránt a közvetlen környezetük elemi szintű megfigyeltetése, az ismeretek tevékenységekbe ágyazott nyújtása.*
10. A környezettudatos magatartás megalapozása az óvodai nevelésben. Környezeti értékek megőrzése, környezetkultúra biztonságos kialakítása. A gyermekek pozitív környezeti attitűdjének alakítása a fenntartható fejlődés érdekében.

Feladata:

1. A gyermekek az óvónő irányításával szerezzenek természeti és társadalmi környezetükben minél több olyan tapasztalatot, ismeretet, amelyek a koruknak megfelelő biztonságos eligazodásukhoz szükségesek.
2. Biztosítani a helyet, időt, eszközöket és elegendő alkalmat a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúrára és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
3. Szerzett tapasztalatok elemzése, általánosítása, rendezése, összefüggések megláttatása, a valóság objektív bemutatása.
4. Olyan eszközök és lehetőségek biztosítása, melyek felkeltik a gyermekek érdeklődését és természetes élethelyzetben teszik lehetővé számukra a matematikai tapasztalatok és ismeretek megszerzését és alkalmazását tevékenységeik során.
5. A nemzetiségi sajátosságok (ruhák, ételek, szokások, hagyományok pl.: Márton nap), a kézművesek tevékenységeinek megismertetése.
Die Eigenheiten der Minderheit (Bekleidung, Speisen, Sitten, Bräuche – Martinstag) und die Tätigkeiten der örtlichen Handwerker wird den Kindern bekannt gemacht.
6. Az óvónő segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését. A kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.
7. *A sajátos nevelési igényű gyermekeknél konkrét tárgyakkal, cselekvésbe ágyazva, a meglévő képességeikhez mérten az érzékszervek, a mozgás és a játék segítségével a kialakult közlési formák alkalmazása, fejlesztése, a figyelem, emlékezet, megfigyelőképesség, gondolkodás fejlesztése és a természet szeretetére, óvására nevelés.*

A fejlesztés várható eredményei az óvodáskor végén:

1. Ismerik személyi adataikat, megnevezik testrészeiket, érzékszerveiket.
2. Tudják az évszakok neveit, a napok neveit, sorrendjét, a napszakokat.
3. Képesek eligazodni szűkebb környezetükben.
4. Ismernek alapvető növény- és állatgondozási tudnivalókat, tudnak élőlényeket csoportosítani.
5. Képesek megnevezni közlekedési eszközöket, ismernek alapvető szabályokat.
6. Ismerik a színeket.
7. Felismerik a mennyiségi, alak, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképességük, fejlődik tér-, sík- és mennyiségsszemléletük.
8. Képesek megnevezni térbeli állások helyzetének irányait, ismerik a térbeli alakzatok közül

a kockát, a téglatestet és a gömböt.

9. Kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
10. Eligazodnak a német nyelvterületen (bemutatkozás, évszakok, színek stb.).
Die Kinder kennen sich auf deutschen Sprachgebieten aus (Vorstellung, Jahreszeiten, Farben, Mathematik, Rechnen, Zeichnen, usw.).

Óvodai jeles napok, ünnepek:

- Idősek napja	- Farsang
- Német nemzetiségi nap	- Kiszézés
- Márton nap	- Húsvét
- Advent	- Márc. 15.
- Mikulás	- Anyák napja
- Luca nap	- Gyermeknap
- Karácsony	

V. Gyermekvédelem az óvodában

A gyermekvédelmi munka irányítása az óvodavezető feladatkörébe tartozik, minden óvónőnek feladata a gyermekvédelmi munka elvégzése. A hatályos törvényeknek és jogszabályoknak megfelelően, a házirendben foglaltakkal kiegészítve határozzuk meg azokat a védő- óvó előírásokat, amelyeket a gyermekeknek, szülőknek, és az óvoda dolgozóinak be kell tartani.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése, fejlesztése

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 4. §.13. pontja alapján kiemelt figyelmet igénylő gyermek:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek
- aa) sajátos nevelési igényű gyermek
- ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek
- ac) kiemelten tehetséges gyermek
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

Célia:

1. A családokkal való együttműködés a kölcsönös tisztelet alapján, a családok segítése, erősítése. Az óvoda pozitív képének erősítése.
2. A nevelési tényezők összehangolása a gyermekek eredményes nevelése érdekében.
3. Önállóságra nevelés, társadalmi beilleszkedés segítése.
4. Lehetőségeink szerint a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése.
5. Tudatos nevelőmunkával a hátrányok csökkentése.
6. A tehetségre utaló jegyek felismerése, esélyteremtés a kiemelkedő képességek kibontakoztatására.

Feladata:

1. A gyermek személyiségének, családi hátterének minél jobb megismerése. A családok nevelési szokásainak megismerése, közelítése az óvodai nevelési szokásokhoz.
2. Szülőkkel való megfelelő kapcsolat kialakítása és fenntartása. A folyamatos párbeszéd feltételrendszerének biztosítása.
3. Nevelési segítség, tanácsadás nyújtása.
4. Befogadó, elfogadó környezet kialakítása.
5. A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése. A gyermekek meglévő adottságaira alapozva az érdeklődés felkeltésével, lehetőség és sikerélmény biztosításával képességek fejlesztése.
6. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek kapcsolatépítő képességeinek, szociális magatartásának, illetve önismeretének fejlesztése.
7. Amennyiben szükséges, adott gyermek Pedagógiai Szakszolgálat vizsgálatára való irányítása.
8. Jelzési, együttműködési kötelezettség a Gyermekjóléti Szolgálatokkal. Együttműködés a jegyzőkkel, egészségügyi intézményekkel (gyermekorvos, védőnő), Pedagógiai Szakszolgálattal.

VI. Az óvoda kapcsolatrendszere**A családdal való kapcsolattartás**

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését, ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciók gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

Célja: Egyenrangú nevelőtársi viszony, jó partnerkapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös bizalmon és segítségnyújtáson alapul.

Feladata:

1. Egymás kérésének meghallgatása (kölcsönös, nem lehet egyoldalú).
2. A család előítéletektől mentes elfogadása.
3. A családi körülmények, szokások figyelembevétele (szociális, mentális).
4. A családi nevelés módszereinek, eszközeinek megismerése, az óvodai nevelés módszereinek, eszközeinek megismertetése és a kettő összehangolása.
5. A szülőkkel való kommunikáció hatékonyabbá tétele.
6. A roma kultúra megismerése annak érdekében, hogy a gyermekek beilleszkedését kellőképpen segíteni tudjuk, és könnyebb legyen a szülőkkel való kapcsolattartás.
7. A programban meghatározott célok, feladatok hatékonyabb megismertetése a szülőkkel (ne csak halljanak róla, hogy van pedagógiai programunk és e szerint dolgozunk, hanem vegyék kézbe, olvassák el, tegyenek fel kérdéseket stb.).

A kapcsolattartás módja, formái:

- Napi párbeszéd a szülőkkel
- Infokommunikációs eszközök, csatornák használata
- Reális tájékoztatás megfelelő diszkréció mellett
- Évente 4 alkalommal szülői értekezlet (2 csoportszülői, 2 összevont) és 1 alkalommal szülői munkaest tartása (Márton nap)
- Családlátogatások, melyek az új óvodásoknál lehetőleg az óvodába kerülés előtt történjenek, a többiekénél szükség szerint ismételhetők.
- Kérdőív közreadása a gyermek óvodába kerülésekor, melyben a szülő tájékoztatást ad a gyermek előéletéről (születés), egészségi állapotáról, otthoni viselkedéséről, szokásairól (anamnézis)
- Kirándulások szervezése szülők közreműködésével (lehetőség szerint)
- Óvodai rendezvények szervezése, melyek lebonyolításában a szülők is részt vesznek (nemzetiségi nap, gyermeknap, Márton nap stb.)

Szülői munkaközösséggel való kapcsolat

Célja: A hatékonyabb pedagógiai munka érdekében együttműködés a szülői munkaközösséggel.

Feladata:

1. A szülők véleményének meghallgatása az egész óvodát érintő kérdésekben (Házirend, Pedagógiai Program stb.).
2. Az SZMK tagok bevonása az óvodai életbe (ünnepek, kirándulások, óvodát érintő egyéb események).
3. Esetenként párbeszéd az SZMK tagokkal (felkérés, tájékoztatás) ill. eseményhez kapcsolódó szülői értekezlet.

Iskolával való kapcsolat

Célja: Összehangolt nevelőmunka, mely kölcsönös nyitottságon és bizalmon alapul. Pozitív élmények biztosítása az iskolai életmóddal kapcsolatban, pozitív beállítottság elérése.

Feladata:

1. Egymás munkájának megismerése, elismerése.
2. Egymás nevelési törekvéseinek megismerése.
3. Tájékoztatás a gyermekek fejlettségéről, egyéni bánásmód szükségességéről.
4. A gyermekek érdeklődésének felkeltése az iskola iránt.
5. A leendő 1. osztályosoknál az egyéni fejlettségi szint figyelemmel kísérése, szükség esetén a beiskolázáshoz szakember segítségének igénybevétele (orvos, Pedagógiai Szakszolgálat).

Együttműködés módja, formái:

- Jó személyes kapcsolat kialakítása az iskolai nevelők és az óvodapedagógusok

között.

- Beíratás előtt szülői értekezlet a nagycsoportos gyermekek szülei részére.
- Májusban a tanítók látogatása az óvodában, ismerkedés a leendő elsősökkel.
- Iskolalátogatás a nagycsoportosokkal május hónapban az 1. osztályosoknál.
- Az ősz folyamán az óvónők látogatása az 1. osztályokban, tapasztalatok megbeszélése a tanítókkal.

Művelődési Házsal való kapcsolat

Célja: A közművelődési feladatok megvalósításának kölcsönös segítése.

Feladata:

1. Segítség adása a gyermekek életkorának megfelelő programok kiválasztásához, összeállításához.
2. Érdeklődés felkeltése a programok iránt.

A kapcsolattartás módja, formái:

- Rendezvényeken való szereplés a gyerekek életkorának és egyéni sajátosságainak megfelelően.
- Gyermekelőadások szervezett látogatása.

Az egészségügyben dolgozókkal való kapcsolat

Célja: Közös együttműködés a gyermekek egészséges fejlődése, egészséges életmódra nevelése és az egészség megőrzése érdekében.

Feladata:

1. Az éves szűrővizsgálat segítése.
2. A felmerülő egészségügyi problémák jelzése.
3. A gyermekorvossal, fogorvossal, védőnővel való folyamatos kapcsolattartás.

Fenntartóval való kapcsolat

Az óvoda fenntartója a Hőgyészi Óvodafenntartó társulás. Tagjai meghívást kapnak az óvoda tanévnyitó, illetve tanévzáró értekezleteire, óvodai rendezvényekre. Az óvoda a folyamatos szakmai, tárgyi fejlesztés érdekében rendszeres kapcsolatot tart a fenntartóval az intézményvezetőn keresztül. A működéshez szükséges szabályzatokat, terveket az intézmény vezetője megismerteti a fenntartóval.

Német Nemzetiségi Önkormányzattal való kapcsolat

Célja: Együttműködés a nemzetiségi identitástudat kialakítása, fejlesztése érdekében.

Feladata:

1. Önkormányzati üléseken való részvétellel az információ áramlás segítése.
2. Nemzetiségi nap rendezése, melyre a képviselők is meghívást kapnak.

3. Az önkormányzat által kiírt pályázatok figyelése, pályázat benyújtása.

A Gyermekjóléti szolgálatokkal való kapcsolat

A cél, a feladatok és a kapcsolattartás módja a *Gyermekvédelem* c. fejezetben található.

VII. Jogsabályi háttér

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
- A nevelés-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet
- Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012.(XII.17.) Kormányrendelet
- 2011.évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- A nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet
- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve kiadásáról szóló 32/2012.(X.8.) EMMI rendelet.
- Intézményünk belső szabályzatai

VIII. Érvényességi rendelkezések, legitimációs záradék

Készítette: A Hógyészi Somvirág Óvoda Nevelőtestülete

Hógyész, 2021. szeptember

Elfogadása a nevelőtestület által: 2021. szeptember 30.

Intézményvezető jóváhagyása: 2021. szeptember 30.

Szülői Munkaközösség véleményezésének időpontja: 2021. október 4.

A fenntartó jóváhagyta: a 3/2021. (X.06.) határozata alapján

Hatályba lépés időpontja: 2021. október 7.

Érvényesség időpontja: 2026. október 6.

Irattári száma: II – 36 / 2021.

Felülvizsgálat: évente

Az óvodai Pedagógiai Program módosításának lehetséges indokai:

- Személyi változás
- A csoportok összetétele valamilyen objektív körülmény miatt megváltozik
- Ha nem hozza a kívánt eredményt a pedagógiai program
- Törvényi változás

Tájékoztatásul megkapták:

1. Hógyészi Óvodafenntartó Társulás
2. Szülői Munkaközösség
3. Nevelőtestület

Nyilvánosság: közvetlen és közvetett partnereink számára megtekinthető az intézmény óvónői szobájában, valamint az óvodai csoportokban és az óvoda honlapján.

Hógyész, 2021. október 7.

Kilvingerné Palánki Erika
intézményvezető